

Sporne zadeve pred ligo narodov-Hajduki na Dolenjskem

LIGA NARODOV NA DELU, DA REŠI RAZNE SPORE, KI SO NASTALI ZADNJE ČASE MED NARODI. — ŠEST RAZNIH KOMISIJ JE DOLOČENIH, ZA PROUČEVANJE RAZNIH MEDNARODNIH SPOROV. — NOVI SPORI NARAŠČAJO.

Zeneva, Švica. — Slavnostni politični govori raznih državnikov zadnje dni so za nami. Vendar mogoče besede nemškega, kakor tudi francoskega zunanjega ministra še glasno odmevajo v evropski politični javnosti. Oba sta imela eden proti drugemu izzivalna govora. Nemški kancelar Mueller je izzivalno govoril proti Franciji, da ista zato ne umakne svojega vojaštva iz Poljske, ker misli, da bo neprestano stala s puško nad 60 milijoni miroljubnih Nemcev. Briand, francoski zunanji minister pa je odgovoril, da Francija nima še zadostnih garancij na roki, ki bi jamčili, da njena soseda ni več nevarna svobodoljubni Franciji.

Vprašanje je izročeno ligi narodov. V koliko bo liga narodov to vprašanje rešila je težko ugotoviti vnaprej. Vendar Nemci namigujejo, da za enkrat bo zmagala še Francija, ker liga narodov posluje pod direktnim uplivom Anglije in Francije.

Na dnevnem redu lige narodov je pa še nebroj drugih kritičnih vprašanj. Rešiti se ima spor med Belgijo in Nizozemsko radi reke Scheldt, do katere hoče in si lastite obe države gotove pravice. Za rešiti je spor med Grčijo in Jugoslavijo, ki je nastal radi trgovinske pogodbe med obema državama. Jugoslavija zahteva gotove sodne pravice v Solunu, katere Grčija noče priznati. Na dnevnem redu je tudi sporno vprašanje med Litvo in Poljsko, kakor tudi narodno sporno vprašanje med Madžarsko in Rumunijo in še več drugih mednarodnih vprašanj.

Izvrševalni odbor s svojimi svetovalci je imenoval šest raznih mednarodnih komisij, katerim je poverjena naloga proučevanja raznih sporov in nato podati končno mišljenje o sporih in tudi priporočila, kako naj se rešijo vsa sporna vprašanja, da bo prav in zadovoljivo za sporne stranke.

Najkritičnejše vprašanje, ki je poverjeno ligi narodov za rešitev je nemška zahteva za izpraznitev Porenja in Porurja. Nemci so prilikoma, ko so bili povabljeni podpisati Kelloggov protivojni pakt hitro izrabili s tem, da so zahtevali, na podlagi pakta izpraznitev zasedenega ozemlja ob reki Reni. S tem so postavili zelo tehtno in umetno politično fronto proti Franciji. Ako jim slednja tega ne bo ugodila, zna slediti, da bodo Nemci zapustili ligo narodov, rekoč: Vi hočete druge razoroževati, sami se pa oborožujete. Vsekakor bo potek teh sporov zelo zanimiv za svetovno javnost.

PARNIK ZGOREL.

Merida, Yucatan, Mexico. — Parnik Monterey, last od Ward Line, ki je prevažal bombaž in kavo je zgorel na poti v Havano. Moštvo 67. po številu se je rešilo na brod Eureka, ki se je nahajal ob tamnošnjem obrežju.

HAJDUKA NA DOLENJSKEM.

Dva Ličana terorizirata vasi pod Gorjanci. — Okradla sta posestnika Beleta v Dolni Teški vodi za več stvari.

Novo mesto, 31. avg. — Orožniške stanice v okolici Novega mesta so informirale pisarno orožniškega polka v Ljubljani in policijsko direkcijo, da se klatita po okolišču Novega mesta že nekaj dni dva nasilna potepuha, ki ne prestopajo ograjenega mirne kmečke prebivalstvo. Pred par dnevi sta se moža, ki sta oblečena v liško nošo in tudi govorita liško narečje, pojavila v Teških vodah v šmihelski občini.

Nasilneža, izmed katerih je prvi star okrog 40 drugi pa kakih 25 let, sta prišla zvečer do prvih hiš in na surov način zahtevala, da jima ljudje postrežejo z jedačo in pijačo. Ljudje so ju sprva nekam začudeno gledali, ker pač od beračev niso bili navajeni takih manir, nato pa so ju ravno tako neprijazno odslavili. Toda potepuha se nista dala odgnati zlepa, marveč sta dvignjenih pesti zagrozila, da si bosta vse po želji in potrebi pač sama vzela. Ljudje se groženj niso ustrašili, dasi sta jih izrekla prav resno.

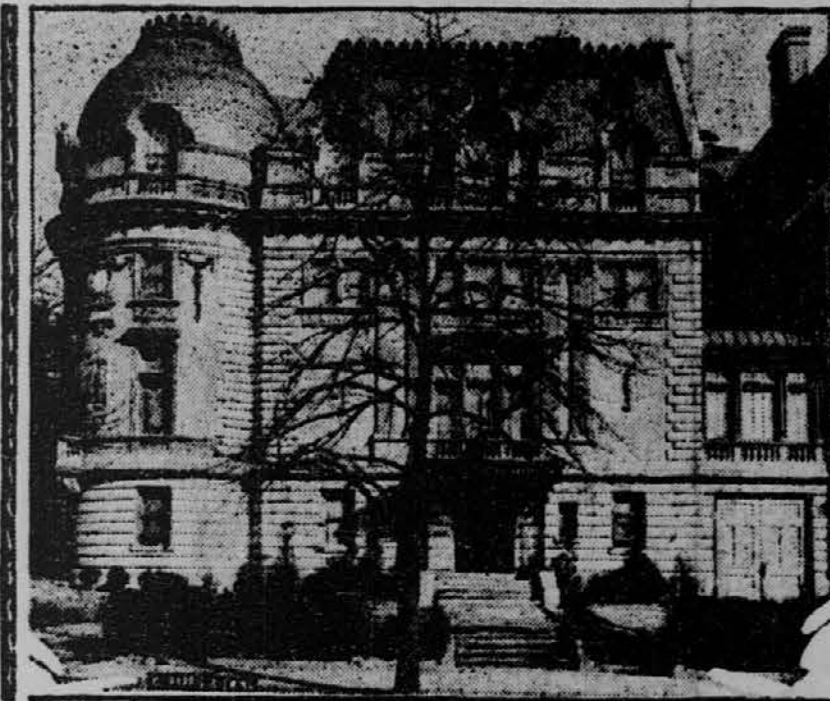
Ko se je znočilo, sta se vlačugarja zopet prikradla v vasi Doljne težke vode in se skrilale nekeje v bližini hiše posestnika Alojza Beleta. Ko so v hiši vsi pospali, sta se lopova dvignila iz skrivališča ter vdrla popolnoma neopaženo v shrambo. Odesla sta več oblek, mnogo perila, pa še nekaj zlatnine in drugih predmetov v vrednosti nad 2600 Din.

Takoj nato sta se lopova podala v Gornje težke vode kjer sta se vtihotapila v hišo posestnika Janeza Klemenčiča. Kakor nri Beletu, sta tudi iz Klemenčičeve shrambe ukradla različno obleko, dalje več posod masti, steklenico brinjčevca, in nekaj sladkorja. A ves ta plen jima še ni zadostoval, zato sta obiskala tudi klet Franceta Bukovca, kjer sta se oskrbela s suhim mesom in slanino. Lopova sta se po teh vlovih zatekla najbrže v Gorjance, odkoder bosta najbrže še nadalje prirejala ponočne izlete v dolino. A tudi za dva hajduka so pasti že pripravljene.

TOVARNA ZA BOMBE ZAPLENJENA.

Lisbona, Portugalsko. — V mestu Beja so policijske oblasti odkrile malo tovarno, kjer so razni zaročniki izdelovali bombe in razno municijo, ki so isto uporabljali ob raznih uporih. Dobili so več sto bomb. Oblasti so zaplenile ves material in več oseb je bilo aretiranih.

HOOVERJEV GLAVNI STAN.

Na sliki vidimo zgodovinsko poslopje na 2315 Massachusetts ave. v Washingtonu, D. C., katero lastuje Mrs. Francois Berger Moran, in se zdaj uporablja kot glavni stan Hooverjeve predsedniške kampanje. Ves štab republikanskega predsedniškega kandidata je tukaj nastanjen.

ŽENA UMORILA MOŽA.

Mati devetih otrok gre in hladnokrvno ustrelila moža. — Nato se je javila sama policiji.

Chicago, Ill. — Včeraj je prišla na policijsko postajo v Irving Park, mala žena s kožnimi črnimi lasmi. Povedala je, da je Ada Johnson, stara 30 let in da je ravnokar ustrelila Dominika Finn, 32 let starega moža. V roki je še prinesla na postajo revolver, s katerim je izvršila umor nad omenjenim možem.

Njena nadaljna izpoved se je glasila: "Imam devet otrok. Da sem jih preživela sem kajpada prodajala 'moonshine'. Je bil to edini način, da sem dobila denar za življenje. Dominik Finn, je bil konštabler, vaški policaj v Leyden, katero mesto je bilo pred kratkim priključeno h mestu Chicagu. Nadlegoval me je, da me zapre radi prodajanja žganja. Da sem ga potolažila sem mu dala včasih \$50.00. Dvojčka, ki sem jih imela zadnje zimo sta njegova in otrok, kateri se bo kmalu rodil je njegov. On ima svojo ženo in ima z njo ravno sedaj tudi otroka. Mene radi otrok ni nikdar podpiral. Predsinočim mi je obljubil, da mi prinese \$50.00, kar pa ni storil. To me je vjezilo, da sem vzela revolver, šla v njegovo hišo in ga dvakrat ustrelila v sence. . ."

Policija je ženo zaprla, ki bo sedaj čakala na njeno kaznjo. Pač slučaj, ki uči, kam pride nepremišljeno življenje nekaterih ljudi.

SLOVENSKA VEST.

Sheboygan, Wis. — Mrs. Marie Prislund, gl. predsednica Slovenske ženske Zveze je te dni odšla v Rochester, Minn. iskat zdravniške pomoči. Vrli slovenski ženi želimo, da si zdravje pokrepča in vrne čimprej nazaj v krog svoje družine.

Gibraltar. — Ruski šolski brod Vega, je prispel v tu-kajšnje pristanišče, domače oblasti pa niso dovolile častnikom in moštvu, da bi se tam izkrcalo.

SADOVI PROHIBICIJE.

Devetdeset odstotkov zločinov gre na račun prohibicije, pravi Dr. Milikan. — Prepovedano vedno miče.

Chicago, Ill. — Ta teden se je vršila letna seja znane Henry George znanstvene ustanove v Congres hotelu. Zbrani so bili prominentni predstavniki znanstva. Najdalje so razmotrivali vprašanje zločinov in izvor istih. Med drugimi, ki so podajali svoja mnenja je nastopil tudi Dr. Mark Milikan, iz Hamilton, Ohio in med drugim dejal tudi to le:

"V Združenih državah je danes preveč raznih zakonov, katere se ne izpolnjuje, kakor bi se jih moglo in nato se tudi ne pazi od strani onih, ki imajo oblast in dolžnost, da gledajo na izpolnjevanje takih zakonov. Prohibicijska, kakor tudi postava proti hazardnim igram ne štejejo to kar bi morale. Proti obem se lahko kupi protekcijo. Zakon proti hazardnim igram ne ustavi zardnega igranja. Prohibicijska postava ne ustavi, da bi ljudje ne pili. Pa ne samo to, ljudje so postali odkar imamo te postave v veliki meri zločinci. Ako bi jim bili to pustili na prosto, bi oni, ki radi igrajo, sami igrali in oni ki radi pijo, bi sami pili. Danes pa, ko imamo te postave, vse stiče zate, kar te postave prepovedujejo. Alkoholne pijače ravno s tem najbolj oglašamo. Devetdeset odstotkov zločinov in izvir izvir iz prohibicije in iz hazardnega igranja," je povdaril Dr. Milikan.

Chicago, Ill. — Pogreb A. Lombarda, ki je bil zadnji petek ustreljen sredi mesta na Madison in Dearborn cesti se je vršil z velikanskim pompom Rož in vencev je peljal za krsto 17. polnih avtomobilov. Pogreba se je udeležil tudi Al Capone, znani vodja Lombardove struje.

Chicago, Ill. — V učni red publiknih šol je uveden s tem letom tudi pouk o radio. Tako bodo dobili že šolarji v šoli potrebno znanje o funkcijonarju radija.

KRIŽEM SVETA.

Chicago, Ill. — V tukajšnjem mestu so oblasti prijale štiri osebe, katerim so detektivji prišli na sled, da se pečajo s ponarejanjem denarja. Pri njih so našli ponarejene dvajsetdolarske bankovce.

Newman, Ill. — Harry Forrester, oče petih otrok, je bil po nesreči s puško, s katero je stal na straži, da se maščuje nad kokošimi tatovi, ustreljen. Bil je na mestu mrtev.

Washington, D. C. — Pri prihodnjem zasedanju kongresa se bo stavil predlog, da se dovoli potrebna vsota za deportiranje nezaželjenih imigrantov. Med temi je največ Italijanov.

Gridley, Ill. — Mrs. Frantz Knull, North Manchester, Ind., je bila na mestu mrtva, dve osebi pa težko ranjeni, ko je avtomobil, v katerem so se vozile, na splozki cesti zdrknil in se preuknil.

Chicago, Ill. — Miss Dolores Moore, stara 25 let, in Mrs. Hattie Kendall, stara 26 let, stanujoči na 359 E. 60th Str., sta se sporekli in skočili druga drugi v lase. Čez nekaj časa pa pograbi Mrs. Kendall nož in svojo nasprotnico težko rani. Eno so prepeljali v bolnišnico, drugo pa v zapor.

New York, N. Y. — Neke tukajšnja prekupevalska trdnja je poslala po svojem selu drugi trdnji certifikate delnic Montgomery Ward razpošiljevalne trdnje. Zdej poročajo policiji, da naj išče se, ki je z vrednostnimi papirji vred neznankom izginil.

Washington, D. C. — V kapitolu so čutili lahek potresni sunek. Potres, oz. središče potresa je moral biti kakih 2,100 milj proti jugozapadu, tako je ugotovil Dr. Tondorf, direktor washingtonske opazovalnice.

JAPONCI PAZIJO NA KITAJCE.

Dokler se Kitajci koljejo sami med seboj, so Japonci tihi. — Kakor hitro bi bili prizadeti japonski interesi, bi udarili.

Tokio, Japonsko. — Boji v severni Kitajski se nadaljujejo in se raztezajo proti mali japonski koloniji, kjer morda ne živi več, kakor le kakih 120 japonskih naseljenecv. Vendar Japonci imajo ob meji pripravljenih okrog 1000 vojakov za vsak slučaj, ako bi vojskujoče se stranke v Kitajski ogrozile te japonske naseljenecv.

Videz zgleđa, kakor da se Japonci ne zanimajo za notranje kitajske spore. To bo res, v kolikor se tiče samih Kitajcev ter dokler se isti vojskujejo znotraj kitajskega zidu. Pripravljeni pa so na vsak moment, kakor hitro bi kitajsko vojskovanje kjerkoli ogrozilo kake japonske interese.

Kitajske zmešnjave so še vedno zamotane. Nikogar ni še na vidiku, ki bi bil kos položaju in bil v stanu pomiriti razburjene južne in severne duhove.

Iz Jugoslavije.

KAM PRIVEDE PREPIR V ZAKONU. — MLAD KMET JE BIL LJUBOSUMEN NA ŽENO IN JI Z NOŽEM PRIZADJAL SMRTNE POŠKODBE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Grozen konec kmetijskega zakonika.

V vasi Denju blizu Osijeka se je v nedeljo, 19. avg. zvečer pripetila krvava družinska zloigra. Mlad kmet Borislav Stamenović se je pred mesecem dni ločil od svoje žene Leposave, ker sta se vedno prepirala. Borislav je bil ljubosumen na svojo ženo in jo je pogosto dejansko napadel. Ravno pred mesecem dni je tako pretepel ženo, da je pobegnila od njega in odšla k svoji materi. Od tega dne dalje je Borislav pogosto prihajal k Leposavi in jo vabil, naj se vrne k njemu, zlasti, ker je ostal doma še 11 mesečni otrok. Leposava se je v nedeljo definitivno odločila, da se ne vrne več k možu in mu je to tudi povedala. On je nato potegnil nož ter enajstkrat sunil z njim v Leposavo. Z enim od sunkov ji je prerezal gola-nec. Na vpitje Leposave je prihitela njena mati, ki je hotela preprečiti Borislavu, da bi nadalje obdelaval ženo z nožem. Toda Borislav je napadel še taščo in jo trikrat zabodel v glavo. Žena je bila takoj mrtva, dočim se tašča bori s smrtjo. Orožništvo je aretiralo Borislava in ga izročilo sodišču.

Velika železniška nesreča v Bosni.

V nedeljo, 19. avg., ob četrtna 2 zjutraj se je pripetila na postaji Nemila pri Sarajevu velika železniška nesreča. V osebnih vlak je zavozil tovorni vlak. Obe lokomotive sta uničeni. Med potniki je nastala panika, vendar pa človeških žrtev ni bilo. Ranjena sta le dva potnika. Iz Doboja in Zenice so takoj poslali pomožne vlake za čiščenje proge, ranjenec pa je bila nudena zdravniška pomoč. Do nesreče je prišlo radi obrabljenih železniških kretnic, ki niso funkcionirale. Potniški vlak je prišel v Sarajevo z veliko zamudo.

Dve nesreči na železnici.

Na postaji Blinjski kut blizu Sunje je ekspresni vlak iz Belgrada povozil nekega kmeta ter mu odrezal desno nogo pod kolonom in mu prizadel hude poškodbe na glavi in obeh rokah. Ponesrečenca so našli šele čez nekaj ur, ko je bil že mrtev. V njem so ugotovili 30-letnega Petra Punješa iz vasi Drljače pri Sunji. Ni še ugotovljeno, ali gre tu za nesrečo ali za samoumor. Med postajama Drivcem in Sibinjem pri Brodu je padel iz vlaka delavec Josip Orešković, ki mu je vlak odrezal levo nogo v stegnu. Ponesrečenega delavca so prepeljali v bolnico v Brod, kjer je kmalu zatem umrl.

Tvornica cementa v Splitu zgorela.

V soboto, 18. avg. zvečer, je izbruhnil v tovarni cementa "Majdan" v Solinu pri Splitu velik požar, ki je trajal vse do jutra. Tovarna je ena največjih

v Dalmaciji in se nahaja večinoma v italijanskih rokah. Skoda znaša več milijonov dinarjev. Požar je nastal radi defekta v elektromotorju. Tvornica je bila proti požaru zavarovana.

Letalo usmrtilo dečka.

V nedeljo, 19. avg., se je vršil v Senti ob reki Tisi letalski meeting, pri katerem se je pripetila huda nesreča. Letalo tipa "Brandenburg št. 19", ki ga je vodil pilot-narednik August Kresnek, se je pri prevajanju civilnih oseb spustilo nizdol skoraj tik zemlje. Vojaki, ki so se nahajali na letalu, so se v nevarnosti vrgli na tla. 15letnemu vajencu Kolomanu Vizeiju pa so kolesa letala odtrgala glavo. Letalo je prevrnilo nekaj piramid iz pušk ter se je radi tega nekaj pušk zlomilo, nato pa se je letalo zopet dvignilo v zrak. Ko je letalo pristalo na tleh, je pilot opazil nesrečo. Narednik Kresnek je eden najboljših jugoslovanskih pilotov in je dobil pri letalskih tekmah Male antante prvo nagrado. Meeting so takoj prekinili. Uvedli so preiskavo.

Avtomobilska nesreča pri Lescach.

V ponedeljek, 20. avg. ob 7. zvečer, se je pripetila na klanecu blizu Lescav avtomobilska nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala človeških žrtev. Z Bleda sta ob tem času vozila na Lescavo dva avtobusa, prvi last blejskih, drugi pa leških izvoščkov. Leški je hotel blejskega prehiteti in je dajal znake. Blejski se je res umaknil na skrajni desni rob ceste. Leški avtobus pa se je zadel v blejskega takoko, da je ta zadel v cestno ograjo, jo prevrnil in sam zdrčal po kakih 10 metrov globokem bregu. K sreči se je blejski avtobus prevrnil šele, ko je pridrvel na ravnicu. V njem je sedelo šest oseb, večinoma dam, katerim se ni razen strahu pripetilo nič hujšega. Avtomobil se je sicer nekoliko pokvaril in se mu je ubila tudi šipa, vendar pa škoda ni velika. Le slučaj se je zahvaliti, da ob tej priliki ni prišlo do kake smrtne žrtve.

Veliki požari v Banatu.

V južnem Banatu med Sušaro in Deliblatom je zgorel velik gozd jelk in borov. Požar so gasili kmetje, gasilci in vojaki. Gozd je gorel na površini šest tisoč hektarjev. V bližini Vršca v Vladimirovcu je zgorelo deset vagonov žita in mlatnica, v vasi Ninčičevu pa so ponovno zgorele velike množine žita, mlatinskih strojev in štiri hiše. Tako je ogenj uničil v enem dnevu za okrog en milijon dinarjev blaga in nepremičnin, zavarovano pa ni bilo nič.

Opozarjajte svoje prijatelje in znance na zanimive novice v "Amerikanskem Slovencu!"

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
podeljiv in dnevnih po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: \$6.00
Za celo leto 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Narodna čast.

Vsak narod lahko govori o svoji narodni časti. Čast naroda zahteva to in to, narodna čast ne dopušča tega in tega. Pri malih narodih gre pri tem večinoma za malenkostne zadeve. V kakem zasebnem krogu pride govor na narodno čast, kak poseben navdušen narodnjak morda malo vzraste, pride do kakšnega sporekanja, in mirna, narodna čast je konec.

Ni pa tako pri večjih narodih. Zgodovina sprčuje, da je narodna čast igrala pri raznih zapletljivih in pri razvitku zelo važnih dogodkov izredno veliko nalogo. Pred vsem je diplomacija glede narodne časti ali narodnega prestiža vrlo občutljiva, pri čemur pa je bilo pogostoma zelo dvomljivo, ali je šlo res za kako narodno čast, ali pa za čast kakšnega užejenega diplomata, ki se je zavlil v plašč narodne časti, da je s tem pokrtil užejeno lastno čast.

Pred izbruhom francosko-nemške vojske l. 1870 je neki dogodek v kopališču Wiesbaden, na sebi malenkosten dogodek, igral važno vlogo. Francoski diplomat nemškega diplomata ni spremljal do vrat — ves nemški narod je bil užejen, narodna čast je zahtevala, da se zgrabi za meč.

Nekaj mesecev po izbruhu zadnje svetovne vojne so se bolj in bolj pojavljala znamenja, da ne bo nič s kako kratko vojno, kakor se je sprva pričakovalo. Časopisje je začelo razpravljati o vprašanju, če bi ne bilo pametno, da se vojna konča. Ob Marni so Nemci malo ohladili, in v Srbiji so dobili Avstriji mrzel tuš. Znano pa je vsemu svetu, da so nosili tedaj Avstriji glave zelo visoko, Nemci, pred vsem Prusi, pa svoje nosove še višje. Pri razpravah o mogočem koncu vojne se je pojavil iz vodilnih krogov razlog — narodna čast. Čast Avstrije, nemški narodni ponos ne dopuščata, da bi se mislilo na kako poravnano konflikta. Vojna se je nadaljevala, kakšen je bil konec, je vsemu svetu znano.

Dne 27. avgusta t. l. so v Parizu podpisali posebno pogodbo. Ideja je prišla od francoskega ministra za zunanje zadeve, Brianda, načrt pa je izdelal naš ameriški tajnik, Kellogg. O načrtu samem je dnevno časopisje razpravljalo zelo obširno. Namen pogodbe je, da se zanaprej po možnosti zabrani vsak spopad z orožjem, in se morebitni konflikti med državami ali narodi poravnajo potom drugih sredstev. Kdor pričakuje od pogodbe, da bo izključila vsak spopad z orožjem, se bo utegnil varati. Vsekako pa je le pozdraviti poiskus, da se tak spopad skuša po možnosti izključiti, in se morebitni prepri glasom pogodbe poravnajo potom razsodbe, diplomatičnih obravnav, svetovnega razsodišča, ne pa ravno s kanoni.

Pogodba je zelo kratka. Morda je pri vsem najvažnejše to, da je izločena ona točka, ki je pri vseh prejšnjih pogodbah mednarodnega značaja igrala zelo važno vlogo, namreč — narodna čast.

Pojm narodne časti ni bil nikdar popolnoma pojasnjen. Nihče ni vedel, kaj pravzaprav za to narodno častjo tiči. Večkrat se je dogodilo, da je ta izraz zakrival namen pograbitvi za orožje, pričeti kako vojno.

Naravno je, da so gotovi diplomatje zelo občutljivi. Morda so nekateri naravnost iskali dlako v jajcu, kjer so našli užalitev diplomatske, narodne ali vsaj vse ne časti. Ljudje se glede časti vsi zelo občutljivi, in lahko vzroji, ko gre za narodno čast. Stvar postane kočljiva, ako taki občutljivi ljudje zavzamejo mesta, ki so vrlo važna, če gre za mir ali za vojni spopad. Obregni se malo okorno ob takega človeka, in narodna čast je užaljena. V prejšnjih dobah je bilo v tem oziru še veliko hujše, a narodna čast je igrala vlogo do najnovejših

dobe.

V tuji deželi se je ugnezdilo nekaj nenasitnih dobičkarjev, ki so začeli odirati, da joj. Tuji oziroma domačini so morda protestirali malo nerodno, in hajdi je bila narodna čast užaljena, prikazale so se vojne ladje, sledile so grožnje z oboroženo silo, podal se je ultimatum, in vojna je bila pred durmi radi kakih nesramnih odiralcev. V ospredje pa se je tlačila — narodna čast.

Ako zamore novi mirovni pakt kaj takega zabraniti, bo to značilo velik napredek.

Zedinjene države imajo pri novem paktu največji delež. Če izločijo dosedanjí pojmi "narodne časti" iz kroga morebitnih konfliktov, bo to hasnilo vsemu svetu.

V enem pa naj bi Amerika ostala pri narodni časti, namreč, da se pakt tudi drži po besedi in po duhu. Tu ne pridejo v poštev moške, ki so zdaj pri vladi, temveč ameriško ljudstvo kot tako.

NOVICE Z NAJVIŠJEGA MESTA NA SVETU.

Leadville, Colo.

Imeli smo nekaj obiskov. Poletje je tu kratko, zato pa nad vse lepo, in vsakdo rad pride na naše višave. V naši naselbini smo imeli, žal samo za kratak čas, predsednika KSKJ., Mr. Antona Grdina, ko se je vračal iz svojega potovanja po zapadu. Dne 5. avg. so nas obiskali sosedje iz Puebla, ko je napravilo pevsko društvo Prešern med nami izborni koncert, o katerem je A. S. že poročal. Po preteku starih let smo imeli tudi obisk višjega pastirja, škofa J. H. Tihena iz Denverja, in obenem birmo. To je bilo 26. avgusta, na nedeljo, kar je za nas častno. V teku poletja smo izvršili slikanje cerkve, da je zdaj daleč naokoli izmed najlepših, kar so tudi škof pripoznali. Za naše razmere je še važno, da slikanje ni dosti stalo, ker je "slikar" stanoval kar pod isto streho, za oder je poskrbel ceno naš Mr. J. Mihelič in je stroške pokrtil Mr. Frank Zajc st., nekaj pa razni župljani. Vsi župljani pa so se izkazali s tem, da so povodom birmo zbrali okoli tisoč dolarjev in odplačali teliko na cerkvenem dolgu, tako da bo cerkev v kratkem res naša, ne pa deloma tudi denverskih denarnih Židov. Birmanih je bilo 115 otrok. Teden pozneje je prišel k župniku na obisk Rev. R. Potočnik iz Aliquippa v Pennsylvaniji. Zelo mu je ugajalo, samo ostra sapa ga je hitro zopet odnesla, kar tudi ta šmentana brivka je začela nas obiskovati, ko se poletje nagiba h koncu. Na ta obisk smo pa že navajeni.

Tudi smrt nas ne pozabi in nas je obiskala, dasi tak obisk ni nikoli dobrodošel. Po pljučnici in "majnarski" je obiskala Hrvata Juraja Ivandaa, po enaki pljučnici je prišla na obisk tudi v Strigtownu v hišo Johna Ponikvarja, kjer je najprej zbolel sin Harry. Ampak k sreči mu smrt ni mogla do živga, zato pa se je po par dneh vrgla na očeta in ga nepričakovano pobrala dne 16. avgusta. Z Johnom Ponikvarjem smo izgubili enega izmed najboljših

župljanov, ki je bil vedno med prvimi, ako je bilo kaj storiti za našo cerkev, ker je bil skozinsko krščanski mož, prava slovenska korenina. Bil je še v najmlajših letih, v 56. letu, za kar pa smrt ne zmeni. Žena, Terezija, je sicer bila bolehná že okoli 20 let, a ko je oče ležal v hiši na mrtvaškem odru, so se prikazali znaki enake pljučnice, in niti po preteku osmih dni, je prišla smrt tudi k ženi na obisk, ter jo je pobrala dne 22. avgusta.

Moža Johna Ponikvarja in Jurija Ivandaa smo pokopali dne 19. avgusta pri ogromni udeležbi vse naselbine Slovencev, Hrvatov in Slovakov ter tudi mnogih drugih. Ponikvarjevo mater smo pokopali dne 25. avgusta. Pet otrok je postal sirot, in tako nepričakovano, niti ne v teku tedna. V mrtvaški knjigi je za očetom mati, na pokopališču pa tudi počivata skupaj do dne vstajenja.

Smrt naj bi nas pustila z obiskom pri miru, veselji smo pa drugih obiskov, in mnogi nas obiščejo, ker hočejo videti našo lepo cerkev.

DRUŠTVENICAM KRŠČANSKIH ŽENA IN MATER.

Chicago, Ill.

Vsem članicam društva Kršč. žena in mater se naznanja, da imamo skupno spoved v soboto dne 15. septembra, in v nedeljo, 16. sept. skupno sv. obhajilo med sv. mašo ob 7:30 zjutraj. Vabljeni ste, da se vse udeležite, posebno še, ker je hitro zopet odnesla, kar tudi ta šmentana brivka je začela nas obiskovati, ko se poletje nagiba h koncu. Na ta obisk smo pa že navajeni.

Tudi smrt nas ne pozabi in nas je obiskala, dasi tak obisk ni nikoli dobrodošel. Po pljučnici in "majnarski" je obiskala Hrvata Juraja Ivandaa, po enaki pljučnici je prišla na obisk tudi v Strigtownu v hišo Johna Ponikvarja, kjer je najprej zbolel sin Harry. Ampak k sreči mu smrt ni mogla do živga, zato pa se je po par dneh vrgla na očeta in ga nepričakovano pobrala dne 16. avgusta. Z Johnom Ponikvarjem smo izgubili enega izmed najboljših

Torej, drage sestre, kaj bote darovale Žalostni Materi božji za njen praznik? Kaj? To se ve. Sveto obhajilo in pa vsaka članica bo pripeljala eno novo kandidatino v društvo, to bo gotovo najboljši dar. Gotovo, ako bi se naše članice samo malo potrudile in poagitalirale, naše društvo bi že davno lahko štel 500 članic, ravno polovico več kakor nas je. Tako malo se plača na leto, samo \$2.00, in za ta dva dolarja

dobiš 18 sv. maš; kako je lepo, ko katera umre, koliko se napravi samo molitve za njo. — Koliko sv. obhajil se daruje in potem, ko te mož in otroci že pozabijo, članice društva se te še zmiraj spominjajo v molitvi. Vsako leto plačamo 2 sv. maše za pokojne članice.

Ob slučaju smrti društvo plača osmino, en avtomobil in 6 nosilk, podobce preskrbi in vse to za 10c. Sklenimo in se potrudimo, da vsaka članica pripelje eno novo kandidatino v nedeljo, 16. sept. k sprejemu v društvo.

Ne mislite, da je dolžnost samo tajnice, da agitira. Je ravno toliko dolžnost vaša kot moja, ker tukaj ne delamo za nobeno posvetno plačilo, ampak delamo vse samo za božje plačilo, katerega bomo pa gotovo vse potrebovale.

Sedaj je že osem novih pri-glašenih, a koliko se jih še pri-glasi, je še čas do nedelje.

Vsaka nova kandidatinja mora biti naznanjena tajnici, da ona potem preskrbi, kar je potrebno za sprejem. Kaj pa, matere, vas vprašam samo to-le: Ali je vaša hčer že v tem društvu?

H zaključku pa še vse tiste, ki ste zaoštele s članarino, opozorim, da na prihodnji seji poravnate. Vrnite tudi prodane karte, katere ste dobile za namen novih mašnih plaščev.

K zaključku pa pozdravljam vse članice ali sestre širom Amerike, ker ko prebiram list Amer. Slovenec, velikrat opazim dopise iz raznih naselbin, ki poročajo, kako lepo napredujejo. Kako je to lepo! Tebi list pa želim veliko novih naročnikov.

Jennie Terselich, tajnica.

SMRTNA KOSA IN DRUGO IZ INDIANAPOLISA.

Indianapolis, Ind.

Rada prebiram dopise naših rojakov iz raznih naselbin v nam priljubljenem listu Amer. Slovenec. Zato sem se tudi jaz namenila nekoliko sporočiti o našem gibanju pri društvu Katoliških mater in žena. Kakor se je že poročalo, smo izgubile eno članico tega društva, vrlo sestrostru Ivano Božič. Ohranile jo bomo vedno v najlepšem spominu, kajti bila je skrbna mati, pa tudi dobra članica dr. Katoliških mater in žena. Redno se je udeleževala društvenih sej in skupnega sv. obhajila. Vedno je bila med prvimi. Po-kojna je bila zelo priljubljena med našimi rojaki v Indianapolisu, kar je pač pokazal njen pogreb. Zadnji večer smo jo šle članice našega društva pokropit in smo skupno molile pri mrtvaškem odru. Naša vrlo predsednica Mrs. Mary Savinšek je naprej - molila ganljive pogrebne molitve, zakar ji gre lepa hvala. Tudi pogreba smo se članice korporativno udeležile in spremljevali rajno v cerkev in na pokopališče. Med črno peto sv. mašo smo vse članice imele prižgane sveče v rokah. Darovala se je ta maša kakor za vsako članico našega društva, za katero plača društvo.

Slovenske katoliške žene v Indianapolisu, pristopajte v naše društvo, pridružite se nam, saj nobena ne ve, kdaj jo Bog k sebi pokliče. Kako lepo je to, ko se članice udeležijo pogreba in skupno molijo pri mrtvaškem odru umrle sestre.

Tem potom tudi naznanjam, da bomo imele 15. sept. spoved, 16. sept., to je v nedeljo, pa skupno sv. obhajilo. To sv. obhajilo darujemo vse članice za rajno Ivano Božič. Popoldne v nedeljo po večernicah bo društvena seja v šoli. Pridite vse članice k spovedi in k skupnemu obhajilu, kakor tudi na sejo. Prihodnjo soboto, 15. sept., bo praznik Marije Sedem Zalosti. Torej, patrona našega društva, ki se pravilno imenuje Društvo Marije Sedem Zalosti. Zberimo se vse skupaj pred oltarjem in se poklonimo naši mogočni patroni in pomočnici. Spoved imamo vsake tri mesece, kakor tudi društvene seje. Na prihodnjo sejo pričakujemo vse članice. Pridite tudi tiste, ki se niste vpisane, da vas vpišemo. Vendar to ni tako težko za katoliško ženo, če pride k spovedi vsake tri mesece enkrat. Torej na svidenje v nedeljo.

Pozdrav vsem članicam dr. Kat. Mater in Žen.

Anna Kovač, tajnica.

JEČMENOV SLADNI SIRUP.

Zdravniki se že več let pri zdravljenju poslužujejo z velikim uspehom ječmenovega sladnega sirupa. Največ zato, ker vsebuje redilne snovi, lahko se uživa in je posebno priporočljiv slabotnim ljudem. — Za nekatero hrano se poslužujemo navadnega ječmenovega sladnega sirupa ali ekstrakta, nekaterim pa dodamo druge

zmesi, da imajo okus po čokoladi ali vaniliji. Vanilija je tudi zelo priljubljena radi prijetnega okusa. Zadnje čase pa odjemalci najbolj posegajo po ječmenovem sladnem sirupu, ki se mu pridene hmelj, kateri napravi prijeten okus, dasi nekoliko grenak. Velika je zahteva za ta produkt od pekov, kakor tudi od gospodinj, ki pečejo doma. V Jugoslaviji se pri-dela velikansko množino hmelja, in naši ljudje, živeči v Ameriki, so prišli do spoznanja, da je Bohemian Hop Flavored Budweiser Barley Malt najboljše kvalitete.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA!

4 1/2% obresti

plačuje na denarne vloge

PRUDENTIAL

BANK

(Zakrajšek & Češark)

455 W. 42nd Street,

New York, N. Y.

To je sedaj državna (State) banka ter ima \$175,000 glavnice in rezerve. O njeni zanesljivosti toraj ne more biti dvoma. — Poslužujte se je!

Časi se spreminjajo . . .

Letošnje leto je prineslo daljni Avstraliji največjo slavnost v njeni zgodovini. Mesto Sydney ni videlo še nikoli v zgodovini tolike mase ljudi, kakor te dni, ko je prihitelo ljudstvo iz vseh delov sveta na 29. mednarodni evharistični kongres. Avstralski duhovnik Father Sheeby je v enem izmed svojih govorov na kongresu povedal tudi to-le: "Katoliška cerkev začena na tleh zelene Avstralije l. 1817, ko je stopil na avstralska tla irski katoliški duhovnik Father Jeremiah O'Flynn. Tedaj je Father O'Flynn posvetil prve hostije, ki naj bi jih rabili za obhajanje bolnikov. To se je zgodilo v hiši mestnega kovača Davisa tu v Sydneyu, tedaj še malomorskem mestecu. Ko je avstralski guverner MacQuarie, zagrizen protestant, to zvedel, je dal deportirati Father O'Flynna. Duhovnik je pustil v Davisovi hiši presv. zakrament v kostanjevi skrinji, kjer ga je Davisova družina skrbno čuvala, dokler ni bil dve leti zatem poslan v Avstralijo drugi duhovnik, ki ga je dovolila angleška vlada. To je začela katoliške cerkve v zeleni Avstraliji. Tedaj so vsled zagrizenosti tedanjega guvernerja morali skriti Presv. zakrament, te dni pa je bil pričujoč po zastopnikih ves kat. svet na avstralskih tleh in izkazoval čast Presv. Evharistiji. Kolika razlika od tedaj do danes!"

Če človek ni navajen na krave . . . — Osemletna hčerka nekega Chicažana je šla s svojimi starši poleti na počitnice v Wisconsin. Ko so se na neki farmi primerno in udobno ugnezdili, so jeli pohajati na sprehode. Kar pridejo na neki pašnik, ko so krave ležale v senci in pre-žvekovala. Hčerka, ki krav menda še nikoli ni videla pre-žvekovati, je mislila, da krave žvečijo "chewing gum". Zato vsa ponosna steče k očetu in mu reče: "No ata, ki se vedno tako jeziš, kadar mi daš kak penny za 'gum', poglej, farmar pa še celo kravam daje za 'chewing gum'!"

Vzrok. — Ti, zakaj pa je vaš mestni časopis propadel? "Zakaj, zato, ker je Klepetulčeva Meta poprej vse novice po mestu raznesla, kakor pa smo jih mogli tiskati . . ."

Se bolje razume. Predelava vec novinec: "Kaj delate tu Strniša?" — Strniša: "Samo-kolnico bom namazal." — Predelavec: "Kar pustite, to napravim sam. Kaj se vi razumete na stroje?"

Mačja domišljija. A.: "Vaša mačka se ponoči strašno dere."

B.: "Pojedla je kanarčka, pa misli, da zna sedaj peti. . ."

* PODLISTEK *

ŽIV POKOPAN.

Po angleškem izvirniku Arnolda Bennet, napisal Paulus. (Dalje.)

Ni mu bilo treba mnogo gledati. Poznal je oddalec svojo pisavo.

Malomarno je zamahnil z roko.

"Videl sem dovolj njegovih rokopisov! V tistih, kjer je posebno rad delal."

"Ni mogoče —? Torej ste bili z njim skupaj? — Ampak pogledjte, ali ni to čuden slučaj? — Saj ste tole vi pisali, pravkar sedajle ko sem vstopil?" Pokazal je na nedovršeni rokopis, ki je ležal pred Alešem. "Da —? Da! — Čuden slučaj, kajne? Ista pisava, popolnoma enaka! Ne samo v mislih in v slogu in v besedah, celo v pisavi

sta si enaka —! Saj pravim, druga izdaja Aleša Blaža —!"

Aleš je bil ujet.

Njegova zadetja je bila tolika, da je vobče ni prikrival. Z negotovim glasom je pravil:

"Da — ne — zares! Razumljivo je —! Mnogo sva bila skupaj in posnemal sem ga tudi v pisavi —!"

Tujec se je še bolj prizanesljivo posmehnil in je vstal.

"Za goljufa nimate talentov! To je videti —! Čemu bi še nadalje slepomišlila, midva, kaj? Nikar se ne prestrašite, nisem nikak tajni agent policije! Dovolite da se vam predstavim s svojim pravim imenom! Aleksander Delmonte, član kraljevske akademije in njen slovstveni izvedenec —. Malenkostna prevarica, pa ne zamerite! Saj tudi vi ne nosite svojega pravega imena —!" Položil mu je roko na ramo in počasi povedal: "Vi ste Aleš Blaž!"

Aleš ni planil po koncu. Tudi rekel ni ničesar. Enostavno je molčal.

Napad je bil preklicano dobro pripravljen! Tisto primerjanje rokopisov —! Kako nedolžno ga je vprašal, ali je v resnici njegova pisava, tisti nedovršeni rokopis —! Seveda! Nedvomno mu je bil tale Aleksander Delmonte, ki ga je po imenu dobro poznal, že dolgo na sledu, kdo ve kake dokaze je že iztaknil zoper njega in treba mu je bilo le še zadnjega člena v verigi — enakosti v pisavi! Tale človek je prišel sem, da ga razkrinka —. In posrečilo se mu je.

Pa kaj je hotel s tem? Če ni prišel po naročilo policije, čemu torej —?

"Ne bojte se me!" je nadaljeval tujec, sedel in spet shranil rokopis v torbico. Njegov obraz je žarel v enem samem prikupljivem smehljaju. "Vi ste Aleš Blaž! Zakaj ste hoteli umreti javnosti in čemu ste si nadeli tuje ime, vse to mene nič ne briga. Gotovo ste imeli svoje vzroke. Moj Bog! Taki slavni ljudje, zlasti če so pisatelji, imajo vsi svoje posebnosti! In mi, ki nismo slavni in veliki, mi jih sodimo prizanesljivo, — prizanesljivo, gospod Aleš

Blaž! — Moj namen je čisto miroljuben in bo v korist nam in tudi vam, gospod! — Zadeva je tale. Prosim, da vam jo smem razložiti!"

Aleš Blaž je molčal.

"Dovolite torej! Govoril bom kratko. — Prihajam k vam v imenu vašega nekdanjega založnika, gospoda Ivana Dvoržaka, in tudi v imenu kraljevske akademije. Gospoda založnika poznate. Ko ste še živeli, je izdalja vašo dela. Mnogo je zaslužil. Seveda! Ime Aleš Blaž je silno vleklo. Morebiti do vas ni bil čisto pravičen. — Prosim nikar se ne razburite! — To je vprašanje, ki ga bomo tudi še rešili, ako ugodite naši prošnji. Pa to mimogrede! — Da je mož kot izdatelj vaših del vseskozi poznal vaše pisateljske posebnosti, vaš slog, vaš besedni zaklad, vaše ideje itd., to je razumljivo.

Dobro —! Ko so torej izšle vaše tri povesti, — tiste, ki ste jih podpisali s "H.B." — so prišle kot slovstvena novost seve tudi njemu v roke. Začudil se je. 'To je pisal

Aleš Blaž in nihče drugi!' si je dejal. Misli je tistikrat, da so morebiti iz zapuščine Blažev. Stvar ga je zanimala, ker je pripravil celotno izdajo velikega pisatelja.

Prišel je tudi k meni. Kakor veste, me je kraljevska akademija imenovala za svojega slovstvenega izvedenca. Iz same ljubezni do zanimivega predmeta se bavim z raziskovanjem starih rokopisov. Nočem se hvaliti, pa že mnogokateremu brezimnemu rokopisu sem pripomogel do poštenega imena, — in tudi do pravega imena.

Z vsa vno me sem lotil dela. Zadeva je vzbujala moje strokovno zanimanje v najvišji meri. Mimogrede gmenim, tudi vaša osebnost me je zelo zanimala in prav zelo pa še vaša nenadna smrt. O vaši 'smrti' sem si naredil čisto svoje mnenje, ki sem ga pa obdržal zase. Pa o tem pozneje.

Preštudiral sem torej vsa vaša dela podrobno in natančno, preštudiral tudi tista, ki so izšla s podpisom 'H. B.', jih primerjal med seboj — in izjavil, da je Aleš Blaž njihov pisatelj.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Držav
Severne Amerike

Sedež: Joliet, Ill.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Filip Živec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Mary Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Chicago.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jakob Štrukel, 1199 N. Broadway, Joliet, Ill.
John Gerčar, 1022 McAllister Ave., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1240 — 3rd St., La Salle, Ill.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpbrug, Pa.
Joseph Wolf, 508 Lime St., Joliet, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. jan. 1928 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$53,779.83.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00. Od 16. do 40. leta se lahko zavaruje za \$1000.00. Od 40. do 45. za \$500.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

OČE! ČE VAS JUTRI SMRT ZADENE, KAJ BO Z NAMI?
PRISTOPITE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA D.S.D.

Spremembe pri društvih za mesec avgust.

- Društvo št. 1. Pristopili: William Kramarich, star 16 let, zav. za \$500.00; Rudolph Dietzman, star 27 let, zav. za \$250.00; Jacob Terlep, star 43 let, zav. za \$250.00; Mary Terlep, stara 32 let, zav. za \$500.00. Zvišal zav. Anton Troha od \$500 na \$1000. Suspendiran 1.
- Društvo št. 6. Odstopila 2.
- Društvo št. 12. Pristopila: Christine Slapničar, stara 16 let, zav. za \$500.00.
- Društvo št. 13. Prestopila od št. 16 Clara Foys.
- Društvo št. 15. Odstopil 1.
- Društvo št. 16. Prestopila k št. 13 Clara Foys. Pristopili: Anna Rezik, stara 16 let, zav. za \$500.00; Veronika Glavach, stara 16 let, zav. za \$250.00.
- Društvo št. 18. Suspendirana 2.

Naznanilo tajnikom (cam):—Prosim vas, kadar katerega člana ali članico suspendirate, ali pa če odstopijo, da mi tudi pošljete njihove naslove, zato da se lažje delajo spremembe za glasilo.

Konec leta se bliža. Ali bomo se kaj storili, ali pa bomo samo gledali druge napredovati?

Jaz se trudim na vse načine, da bi bilo več uspeha, pa vse zastonj, vsak teden komaj čakam petkove številke, da bi videl kakšne dopise od naših članov(ice), ne vidim pa nič drugega kot uradni imenik. Oh, dragi mi člani in članice, če bi vi vedeli, kako me srce zaboli, ko ne vidim nobenega dopisa, gotovo se bi vam smilil in bi šli na delo za napredek.

Ravno tako je vaša dolžnost delati za napredek, kot je moja; in sam pa ne more dosti storiti.

Kaj je vzrok? Ali smo tako boječji, da se ne upamo vprašati svoje prijateljce, da bi pristopili v našo sredo? Ali pa prav po domače rečeno, da spimo? En izgovor imamo, to je: Da so tako slabe delavske razmere. Zakaj se pa druge organizacije ne izgovarjajo, da so slabe delavske razmere? Zato, ker med njimi je prava agitacija, z drugimi besedami, da vsi skupno delujejo in ne samo uradniki(ce).

Zakaj ne bi tudi mi enkrat začeli drug drugemu korajžjo dajati in ne samo čakati na drugega, čes, bo že kdo drugi to odgovoril, in ta na katerega se zanašamo, se pa tudi spozabi in na zadnje pa spet ni nič.

Če hočemo napredovati, se ne smemo samo drug na drugega zanašati, ampak storimo, kar nas dolžnost veže in s tem bo napredek. Torej pojdemo na delo in agitirajmo za napredek naše organizacije, kajti naša organizacija je nad 100% solventna in smo v resnici lahko ponosni, pa ne sramežljivi, vprašati naše prijateljce, da naj pristopijo v Družbo sv. Družine.

Z bratskim pozdravom ostajam pričakujoč velikega uspeha in agitiranja za napredek naše slavne organizacije D.S.D.

Frank J. Wedic, gl. tajnik.

OČE! ČE VAS JUTRI SMRT ZADENE, KAJ BO Z NAMI?
PRISTOPITE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS. JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIJU

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarstvo in grocerijsko obrt.

Raznoterosti.

V "RDEČEM ŠOTORU".

V svojem petem članku opisuje profesor dr. Behounek življenje in razpoloženje ponesrečenec Nobilove ekspedicije na ledeni plošči v "Rdečem šotoru":

Ves svet je osredotočil svojo pozornost na mali šotor, ki je bil izgubljen v ledeni puščavi "Packa" (plavajočega ledu) in zvezan z ostalim svetom samo po elektro-magnetnih valovih ter znan po anilinovih traktorih ki jih je Biagi pritril nanj, da bi bil za letalo bolj viden, pod imenom "Rdeči šotor". Dolge tedne je živel v njem po odhodu Malmgrena šest, pozneje pet mož, življenje polno pesimizma in borgega upanja. Ledeni ploščo, na kateri je stal šotor, so gnali polarni vetrovi sedaj sem sedaj tja in je bila vsak hip dana možnost, da jo zaneso v širni ocean ali pa do obali Franc Jožefove dežele, kamor ne more dospeti noben ledolomilec in nobeno letalo. Morje je glodalo revno malo ploščo od spodaj, sonce jo je tajalo od zgoraj in onih par mož, ki je zanje ta plošča pomenjala svet, so vsako jutro s strahom opazovali in računali, koliko njihove opore je izginilo in kdaj jo bo treba zapustiti in si poiskati druge, ki bo morda nekaj dni dlje držala.

Kakšno razpoloženje je bilo pri ljudeh, ki so po strašnem udaru ob led ostali živi, si je lahko misliti. Prvi trenutek nas je prevzelo veselje, da smo ostali živi, potem pa optimistična misel: blizu kopnega smo, ljudje vedo, v kateri smeri smo se vračali s severnega tečaja; morda je Wilkins s svojim letalom še v Green Harborju; najti nas morajo v par urah. Potem se je oglasilo vprašanje: Kaj bom jedli? V poveljniški kabini so bili samo aparati in nikakih živil; na ledu ni nikakih možnosti za prehrano; v morju, ki smo ga videli skozi odprte razpoke v ledu, ni bilo nikakih rib; kopno je blizu, toda za nas nedosegljivo. Te misli so povzročile reakcijo.

In potem smo našli živila, ki so jih bili preje kot težino zmetali z zrakoplova ali pa so sama izpadla. Malmgren jih je zapazil prvi — in takoj se je vrnilo upanje. In v znamenju te mene med upanjem in pobitostjo je potekalo vse naše življenje na ledeni plošči.

Naš radio, majhna vojna postaja 25 Wattov z akumulatorji, sprejemna postaja in suha baterija so ostale nepoškodovane. Biagi je še tisti dan spravil vse v red in že popoldne 25. maja smo slišali visoki, tožeči zvok SOS in ostala naznanila, ki so se nanašala na naš položaj. In zvečer smo že bili zbrani v šotoru, ki se je kasneje imenoval "Rdeči šotor". Po 55urni vožnji in vsem, kar je sledilo, smo globoko zaspali. Zjutraj pa nas je Mariano mirno in hladno krvno odvedel na delo. Iskali smo po ledu in snegu predmete, ki bi nam mogli služiti; pobrali smo vsak drobec pemikana, misleč, da nam more pomagati življenje za en dan. Delali smo skalo, ker nismo bili vajeni okolice, kjer striči plošča poleg plošče, obdana z globokim snegom ali tenkim

ledom ali z razpokami, preko katerih smo morali skakati. Šli smo mimo mrtvega trupla Pomelle, ubogega tovariša, ki je našel smrt izvršujoč svojo dolžnost in ležal sedaj z obrazom v snegu med razbitimi motorne kabine. Poizkušali smo nad njih napraviti streho, ki naj bi ga ščitila, ko ni bilo usmiljenje zemlje, ki bi ga sprejela v svoje varstvo. Pri tem se nam je neprestano vsiljevala misel, kdo je srečnejši: mi ali on? Toda delo nam je take misli pregnalo, življenje je zmagalo nad pesimizmom in mislijo na smrt. Zbrali smo se zopet v malem šotoru in sedeli tesno drug ob drugem okoli posode za bencin, v kateri je Malmgren kuhal pemikan, prvi pemikan, ki smo ga zajemali in jedli vsi iz iste skodele. Vsak je dobil svoj točno odmerjeni delež; jed je imela nenavaden, neprijeten okus; na skodeli so visle lepljive kaplje, saj smo z njo zajemali naravnost iz bencinove pločevinaste posode. Tako smo si pokapljali in zamazali svoje dotle čiste polarne obleke. Kaj naj bi bili storičili? Hoteli smo živeti in mirno pili in prihodnji se že nismo nad ničemer izpodtikali in z vsem danim potrpeči.

Potem je Malmgren z obema častnikoma Marianom in Zappijem odšel; prevzela nas je za čas pobitost, kakor vselej, kadar se ekspedicija deli. Toda potem smo se tolažili, da bodo dospeli in da bo morda tudi nam hitreje došla pomoč. Znova smo začeli upati in živeli dalje. Radio je vsak dan dajal svoje signale, Biagi je vsak dan nekaj kratov hitel od oddajne postaje na sprejemno postajo. Toda vsak dan znova je odložil slušala z istim neizpremenljivim: "Nič ni slišati." Potem nas je znova prevzemal obup in čakali smo samo še na večerna naznanila iz San Pavla, rimske oddajne postaje, ki nam je naznanjala, da se pomožne akcije začnajo, da se odpravljajo celo veliki Larsen, Amundsenov polarni pilot, da nas gre iskat. Na dnu srca je oživelo novo upanje: Morda ne bodo iskali samo po zapadnem pasu, kjer nas morajo po zadnjem dopisnem poročilu "Italije" domnevati, marveč bodo prodirali tudi dalje proti vzhodu ob severni obali Spitzbergov in nas morda našli.

In potem nam je radio iz San Pavla nenadoma naznanilo — bilo je prve dni junija — da je neki amater na kratki val v Arhangelsku slišal naš brzojav, pol pravilno, pol pa spakedrano. To je dalo Biagiju novo veselje do dela. Znova je poslal signal SOS in naznanilo, da se nahajamo blizu otoka Foyn; ves dan je brzojavljaj, vsako uro klical, dokler nas ni objel strah za usodo naših akumulatorjev.

jev. In potem je prišel nezabni 7. junij: "Citta di Milano" nam je javila, da nas sliši. Zvečja je bila obnovljena, moralno stanje ponesrečenec, ki niso obupali niti tedaj, ko je odpovedoval radio, ni moglo poslej več pasti.

Prof. Behounek zavrača vesti, ki so jih razširjali nekateri viri, o razprtijah v Rdečem šotoru, o polarni psihozi in blaznosti, ki naj bi se bila polastila ponesrečenec, hvale zadržanje vseh članov in nadaljuje:

Gotovo so prišli trenutki pobitosti, prevzemal nas je strah, ko so se pod dihom polarnih vetrov odpirali novi kanali, ko se je površina naše plošče tajala in je naš šotor zalila voda, ko nam je nezadostna obutev razpadla v cunjce, ko so moji tovariši oboljeli na gastični mrzlici in revmi, ko se je ponesrečilo Lundbergovo letalo, ki je bilo naše upanje, ko so slednjič megle ovirale letalce, da bi mogli priti k nam, dočim so vetrovi gnali našo ploščo vedno dalje proti vzhodu in s tem proti odprtemu morju. Pri vsem tem pa smo bili še daleč od polarne psihoze. Ko je Lundberg postal naš neprosto voljni tovariš, je občudoval naše duševno stanje in bil sam mnogo bolj pobit nego mi, kar je seveda umiljivo: saj je prišel reševati, pa je sam ponesrečil.

PISATELJ, KI SE MU SAMO PIŠE.

Večina pisateljev ustvarja zelo težko; stavek za stavkom oblikujejo z napornim vseh sil, kakor bi pisali s srčno krvjo. So pa drugi pisatelji, ki se jim kar samo piše, ki jim roman, drama ali povest ne delata večje težave kakor komu drugemu najnavadnejše pismo. Med te spada kot prvi med prvimi angleški pisatelj Edgar Wallace. Njegova plodovitost in delavnost ne poznata nobenih meja. Vsakih 14 dni objavi nov roman, vmes napiše par gledaliških komadov in filmskih rokopisov, ki mu jih kar trgajo iz rok, in da je mera polna piše za različne dnevnike in tednike svoje slovite "short stories", ki so na angleški način urezane za angleški okus. Vsi ti spisi so zajamčeno lastno Wallace-ovo delo in doslej si še nobena anekdota ni upala trditi, da ima Wallace literarno pisarno, kjer se pišejo njegova dela, kakor se

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Vaši prihranki

Naš zavod uživa najboljši ugled od strani občinstva, kateremu ima nalogo nuditi najuljudnejšo postrežbo, in od katerega prejema naj-

zloženi prvi nas, so vedno varni. Vi živite lahko v katerikoli izmed naših držav, in vendar ste lahko vložnik na naši banki, prav kakor bi živeli v našem mestu. Pišite nam za pojasnila in dobili boste odgovor z obratno pošto v svojem jeziku. Mi plačujemo po 3 od sto obresti na prihranke, in jih pristoječo h glavnici dvakrat na leto ne glede na to ali vi predložite svojo vložno knjigo ali ne.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000 je enak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik
Joseph Dupda, pomožni kasir

je to svoj čas pripovedovalo o Dumas-ju star. in Scriberju. Po splošnem mnenju potrebuje Wallace za roman ali gledališko igro teden dni in zasluzi letno 50.000 funtov sterlingov. Wallace svojih del ne prodaja, marveč jih s svojo ženo, ki je nekak njegov upravni šef, sam izdaja in zalaga, sam spravlja v promet. "Dolgo časa", pripoveduje Wallace sam, "sem delal za druge predno sem se naučil delati zase. Moj prvi veliki uspeh "The Ringer" je vrgel mojemu založniku 20.000 funtov sterlingov, meni samemu pa samo 6000. Ali je tega treba?" Tačas igrajo tri Wallace-ove komade v Londonu, obenem pa so na turneji tri njegove lastne gledališke družbe. Samo njegovi gledališki prejemki znašajo tedensko 3000 do 4000 funtov. K temu pridejo še dohodka od romanov, "short stories", filmskih rokopisov in časnikarskih del. Vsekakor dela Wallace tod in tam tudi z izgubo. Tako ga je vročina pripravila ob več tisoč funtov, ker ni mogel delati.

Doslej je Wallace napisal približno 140 romanov, pol dvanajststotice gledaliških iger, 200 do 400 kratkih povesti "short stories", skupaj približno devet milijonov besed. Sam pripoveduje: "Neki založnik je nekega četrtega popoldne izjavil, da bi rad objavil kak moj roman, ki bi obsegal 70.000 besed. Rokopis bi moral biti v ponedeljek opoldne v tiskarni. Lotil sem se dela in pisal, to se pravi narekoval po 17 ur dnevno. Moja žena je oskrbela korekturo in "Tuja grofica" je bila v ponedeljek zjutraj v tiskarni. Če mi hoče kdo pokloniti kak dar, prosim za izvod tega romana, ki bi ga rad bral." Največ časa je zahteval "The Gunner"; več tednov. Vsekakor sem pisal tedaj obenem še "The Flying Squad", in to kot roman in kot gledališki komad, razen tega pa še dramo "Mož, ki je menjal svoje ime". Za novelo rabim par minut po kosilu ali po južini."

Smrtna kosa.

Dne 20. m. m. je po težkem trpljenju preminula mlada soproga g. Ferdinanda Remica, trgovca v Šmartnem ob Dreti, gospa Anica roj. Praznik iz ugledne trgovske hiše v Kokarjih. Tragika ugaslega življenja leži v tem, da je neusmiljena usoda ustavila mladi pokojnici življensko pot takoj po tem, ko jo je nastopila po poroki. — V ljubljanski bolnici je umrla gospa Alojzija Pavlovič.

POZOR NAROČNIKI-CE!

Vsem onim, ki naročajo list "Amerikanski Slovenec" svojim domačim, ozir. prijateljem in znancem v stari kraj, naznanjamo, da je večim potekla naročnina. S pošiljanjem lista v stari kraj so veliki stroški. Treba je list drago frankirati, to je dajati nanje znamke, in to mnogo stane. Radi tega prosimo, da naj vsi taki kolikor mogoče točno naročnino poravnajo. Ako jim ni mogoče ravno tedaj, ko naročnina poteče, naj to sporoče upravništvu, da se jih za tako naročnino počaka in da se list v stari kraj ne ustavi. Upravništvo rado počaka za naročnino, samo če je o tem obveščeno. Ako ni, se seveda list ustavi, ker s pošiljanjem lista v stari kraj so, kakor smo že omenili, veliki stroški.

Naročniki(ce) po Ameriki imajo zaznamovano poleg svojega imena na naslovu, do kdaj je njihova naročnina plačana. Prva številka znači mesec, druga leto. Po tem lahko vsak naročnik razvidi, kdaj mu naročnina poteče. Ako v takih slučajih naročniki točno pošljejo sami svojo naročnino na upravo lista, s tem listu in podjetju mnogo koristijo. Komur pa naročnine ni mogoče poravnati ravno v času, ko mu poteče naročnina, naj blagovoli o tem obvestiti upravništvo lista in rade volje se ga bo počakalo za naročnino do časa, ko bo v stanu isto poravnati.

Upamo, da bodo dobri in blagi naročniki našega lista to vpoštevali in v tem oziru sodelovali. Za vsako naklonjenost v tem oziru se vsem že v naprej zahvaljujemo.

Uprava "Amer. Slovenca".

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

KALIFORNIJSKO GROZDJE

PRIHAJA SEDAJ V CHICAGO.

VSEH RAZLIČNIH VRST. KVALITETA DOBRA.

CENE SO SEDAJ NIŽJE, KAKOR BODO POTEM POZNEJE V SEZONI.

POLNE ZALOGE SO SEDAJ NA RAZPOLAGO NA

SLEDEČIH POSTAJAH

SANTA FE TRACKS 21ST & ARCHER AVE.
CHICAGO & N. WESTERN R. R. CLINTON & KINZIE
ROCK ISLAND TRACKS TAYLOR & CLARK ST.
PRODUCE TERMINAL 27TH ST. & ASHLAND AVE.

CHICAGO

Zmerne tovrne cene so jamčene v katerikoli kraj za kupovalce izven mesta.

Žena z zaprtimi očmi

Pierre l'Ermite. - Poslovenil dr. Lovro Sušnik.

Toda Ludovik Hughe se ne meni za Melanijo, in ker prav nič ne sluti položaja, išče še vedno prilike za nemoten razgovor z Marijo. Večkrat se celo oddalji iz salona, da vsaj z besedico pokramlja z Marijo, ko pospravlja v obednici.

Globoko spoštovanje do Marije je v njem vzbudilo tako tankovestnost, da ji nikoli ni več pozvonil, da mu prinese zajtrk v njegovo sobo, kjer bi bil še najugodnejši prostor za pogovor med štirimi očmi.

Zakaj?

Nekako kot po nagomu spoznava, da mora biti Marija taka postrežba, če že ne zoprna, vsaj skrajno neljuba, nikar še, da bi ji tam zastavil kako določno vprašanje. Čim bolj je torej pazil, da je z ničemer ne užali, tembolj neoviranega se je čutil napram njej.

Nekoč pri večerji ga je njegov oče, ki se je čutil bolj utrujenega, spraševal glede vile, ki bi jo bilo treba vzeti v najem. Ker je bil Ludovik Hughe pri mizi odgovoril izbegava-joče, se smatrala Marija za umestno, da posreduje pri svojem mladem gospodarju, čim najde priložnost za to. Le-ta se ji je kmalu ponudila.

"Saj ste našli neko vilo za svojo Lily?"

"Ne recite: za 'svojo' Lily. So namreč stvari, za katere bi hoteli, da jih ne bi bili nikoli storili. . . Da, najel sem vilo 'Dudeldum' pri 'Uvelih Rožah'."

"Zakaj bi je ne ponudili svojemu očetu?"

"Verjemite mi, da sem že mislil na to . . . toda to glupo ime 'Dudeldum' me straši. . . Zdi se mi, da bo moj oče kaj sumil. . . da mu ponujam ostanke. . . in to ostanke — po kom! . . ."

"Morda pa ne. . . In če bo sumil, bo mislil, da je vaša izpreobrnitev popolna."

"Ah, Marija: . . . ne manjka vam ničesar drugega kot majcen duhovniški ovrtnik, pa bi bili kot naš prijatelj od sv. Frančiška Saleškega. . ."

A mladenka je že odletela liki ptička, ki je vedno na oprezu.

In res ju Melanija oba neutrudno nadzoruje; ne živi več v svojem življenju, živi le še v življenju teh dveh bitij, ki ju neenako mrzi: njeno edino zanimanje je odslej posvečeno le temu sovraštvu. Pripravila je sebe in pripravila gospo Hughe v nekakšno idejno zaverovanost, kakor da sta na svetu samo dve bitji: ona in on. . . Marija Durand in Ludovik Hughe, katerih nadzorovanje je poverjeno Njeni Svetosti kuharici Melaniji.

To so ves dolgi dan poročila na poročila. . . zaupne tajnosti na tajnosti. . . podtikanja brez konca in kraja. Če Marija Durand le za trenotek izgine izpod strogega nadzorstva Melanijinega, je neizbežno na sestanku z Ludovikom Hughom in ne morebiti drugje. Čim spregovori Ludovik Hughe le besedico bolj tiho v kaki sobi, govori, in bilo bi nemogoče, da ne bi govoril, besede pregrešne ljubezni Mariji Durand.

Ubogim možganom gospe Hughe ni treba vsega tega opravljanja, da jo napravi kar noro.

Melanija, ki je z ostalimi enostavno osorna in buldogasta, je postala za mlado dekle kar

tigra. Če samo pomisli na Marijo Durand, mora pogledati v strop in stisniti pesti. . . Ne da bi se količkaj brzdala, se prepušča divjemu sovraštvu, odločena, da "požene v zrak" to "punčaro", ki jo proglasa nasproti vsakomur, kdor hoče slišati, za prevejanje vseh prevejanj, vso nadevano z machiavelskimi lokavostmi.

"Gospa, verjemite mi. . . vi gospodarji tega ne morete prav sprevideti. . . Za vas se nadevane maska, pa konec besedi. Ampak v kuhinji in kjer vas ni zraven, se ta maska vrže proč; mi posli pa znano brati in delamo to s slastjo! . . ."

No, jaz, Melanija, vam rečem in zopet rečem: Vi imate prezalo sobarico! . . . Okrog vašega sina se smuča. . . Pazite! Ukradla vam ga bo, vašega sina! . . . Vidim naprej, kaj pride. In ko enkrat položi šapo nanj, bo prepozno. . . Potem boste videli, da vaša stara Melanija ni bila tako neumna kakor so hoteli reči."

Gospa Hughe se nekoliko bori proti temu podtikanju. A Melanija ji brezobzirno pri- naša svoje dokaze: Videla ju je zopet in zopet v rastlinjaku. . . Najde ju vsak hip v pomenu med štirimi očmi v jedilnici. . . Ona, Melanija, nima nikakšnega interesa, da ponavlja te stvari; dela to le radi gospe! . . .

"Toda, Melanija, če se živi pod isto streho, je skoraj nemogoče, da se ne bi znašla včasih sama skupaj, ne da bi iskala prilike za to. Tako ste bili vi ostali davi dober četrt ure pri gospodu, pa si nisem stavila nobenega vprašanja. . . in nisem imela najmanjšega suma, ki naj bi se mu ustavljala. . ."

"Oh, gospa se šali! . . . Ni nobene primer- re! . . . Gospodu je nad šestdeset let. . . Jaz sem že tako dolgo pri hiši. . . Vi me poznate! Vrhutega imam brke! Gospodu Ludoviku bo sedem in dvajset let. . . oni drugi pa dvajset. . . Prišla je v preteklem mesecu. . . Niti ne vemo, odkod prihaja. . ."

"Gospod župnik od sv. Frančiška Saleškega mi jo je topla priporočil."

A Melanija, ki ne drži z župniki, kot se je sama izrazila, dvigne razburjena pesti v zrak:

"Kaj to dokazuje! . . . Župniki so poštenja- ki. . . Morda! A imajo tudi doberdelne pisar- ne; tako priporočajo — iz dobrote. . . iz ne- umnosti. . . vsakogar; in ta mala sobarica ga je morala ukaniti. Treba je Melanijinih oči, da razkrinkajo kako Marijo Durand! . . ."

Dan na dan se ponavlja ista obtožba in si koplje pot prav tako, kakor izdolbe vodna kapljica najtrši kamen.

Melanija kar gori v neutешljivi želji, da bi mogla odkriti stvarne, prijemljive dokaze. Ah, ko bi mogla dobiti v roko, v svojo trdo roko kaj takega. Da, tedaj bi dobila igro.

Sicer pa željno preži na takšno priliko. . . No, nekega lepega junijskega jutra je bila odšla Marija Durand k maši v obiteljsko cerkev Vnebovzetja, v kateri je navadno imel izredno očetovski župnik majhne nago- vore, ki so jo nekoliko poživljali. Rada je imela to urico z mašo, to je bil njen odmor. . . trenotek, ko je nabirala novih moči kakor ladja, ki si zopet naloži premoga za sedem- dnevno vožnjo.

"BREMEN" IN "EUROPE"

Če ste se namenili potovati v staro domovino, povejte agentu, ki vam je najbližji, da hočete tikit od North German Lloyd.

Če želite kupiti tikete za Vaše sorodnike ali prijatelje v stari do- movini, povejte Vašemu zastopniku, da hočete North German Lloyd družbo.

Črta via Bremen je najkrajša in Lloydovi parniki vključivši "Co- lumbus, Berlin, Muenchen, Stuttgart, Dresden, Karlsruhe" i. dr. kre- tajo tedensko in spadajo med najbolj moderne in najboljše, z najbolj- šo postrežbo za potnike tretjega razreda. Hrana izborna.

Nova brzoparnika "BREMEN" in "EUROPE" s povprečno 4600 tonami, hosta gotova za prevažanje potnikov začetkom leta 1929, ki bosta črto med Bremenom in Newyorkom prevozila v šestih dneh.

Pridružite se božičnemu izletu (Christmas Excursion) v Bremen s parnikom "Berlin", ki odpluje iz Newyorka 11. decembra, izlet bo vodil zastopnik Mr. Hermann Wolf, ki bo šel potnikom v vsakem ozi- ru na roko.

Za nadaljnje informacije se obrnite na pooblaščenega zastopnika ali na

NORTH GERMAN LLOYD

130 W. Randolph St. vogal La Salle

Chicago, Ill.

\$2 popusta za vaš stari "coffee pot", če kupite novi

FEDERAL Electric Percolatar

Za dobro čašo kave je najbolje, da se poslužite Federal Percolatorja—in za Federal Percolator zamenjajte vašo staro posodo za kuhanje kave ali za vaš obdrbljeni percolator. Nabavite si ta čudoviti novi električni model. Dobi se lahko v treh različnih veliko- stih. Karkoli potrebujete, lahko dobi- te Federal, da boste preskrbljeni s o- kusno kavo vsako jutro. Prinesite ta- koj vašo staro posodo. \$2 dobite zanj- o če kupite novi Federal.

COMMONWEALTH EDISON ELECTRIC SHOPS

72 West Adams Street

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogre- be, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Dodatne opazke.

(Dalje.)

Prav na široko opisuje g. Mo- lek zadevo z Galilejem. Stvar je bila tolikokrat pojasnjena, kolikorkrat je prišla na dnevni red. Ampak kaj pojasnilo? Cerkev bi potem ne mogla več napadati, in to je za gotove kroge glavno.

Cerkev kot taka obstaja na- prej. Škodo trpijo le tisti, ki trosijo laži, ker vsaka laž ško- duje v prvi vrsti lažniku same- mu. Kdor si hoče sam škodova- ti, mu ni pomoči.

"Galilej je odkril važna dej- stva. . . To je vzbudilo seveda strah in celo prepadenost." Ga- lilejev nauk je bil nov, do te- daj neznan. Neki izraz se gla- si: "Omne novum ex magnifico" — vse novo se vidi povečano. To je nekaj naravnega, neki strah opravičen. Strah in pre- padenost sta izgnila, "aparat" k sreči ni več "vražje delo", ker celo "cerkveni" krogi radi gledajo v ta aparat. Zato pa po- stoletjih tem bolj pridno straš- jo gotovi "učenjaki", in med temi je tudi g. Molek.

"Dne 19. aprila je poprosil kardinal Bellarmin rimski ko- legij za mnenje o značaju no- vih astronomskih odkritij Ga- lileja. Dasi se je odgovorilo, da so ta odkritja znanstveno pra- vilna. . . (jaz podčrtal). Kaj hočete več? Za prepoved raz- širjenja so bili tedaj drugi raz- logi merodajni, danes jih ni več. Tu je "environment" na mestu.

"Galilej je bil sprejet od pa- peža Urbana VIII. Priznavala se je njegova slava za njegove znanstvene zasluge." Galileju to priznanje znanstvene slave očividno ni zadostovalo, ker vsaj g. Molek piše, da "v Sim- pliciju so hoteli mnogi videti karikaturu tedanjega papeža Urbana VIII." Galilej bi bil to- raj precej nestrpen, ali pa so nestrpi le sedanji "učenjaki".

. . . da je solnce negibna sredina sveta. . . To je Galilej odkril, in se dandanes se go- vori in piše, da solnce stoji. Am- pak. Ako kdo išče dlako v jaj- eu, vidi lahko v tem zmoto, ker tudi solnce se premika.

"Slovenski znanstvenik Fer- do Seidl piše v svoji brošuri 'Moderna izobrazba' (str. 17) sledeče:

"Novi nauk . . . je bil tudi v nasprotju s točnimi besedami biblije." "Znanstvenik" Seidl bi lahko vedel, da biblija s ka- kim svetovnim sistemom nima ničesar opraviti, ker ni znan- stvena, temveč verska knjiga. Svet se ni podrl, najmanj bibli- ja, pač pa je "znanstvenost" Seidlna v neki čudni luči.

Dalje: ". . . Prvikrat po mnogih stoletjih so se evropej- ski narodi osvedočili, da cerkev ni absolutni vir resnice, da se more varati. . ." Če so bili ev- ropejski narodi tega mnenja, so se narodi varali, ne cerkev, ker cerkev je "vir istine" le v versko-moralnih zadevah ni- kakor ne v kakih znanstvenih. Tudi to bi "znanstvenik" Seidl lahko vedel, če bi mu bilo za — istino. S Seidlnom še drugi.

"Kot znanstveniki so izjav- ljali: 'In perniciem catholicae veritatis', da je novi nauk po- guben za katoliško resnico. Ali govore tako znanstveniki? Kdo se zdaj laže?" Tako zmago- vitno poprašuje g. Molek. Lažnik je seve Trunk. He, he.

G. Molek zelo rad piše o — kratkih krilih. To je nova žen- ska iznajdba. Morda manj rad pa piše o kratkih krilih tudi pa- pež, in g. Molek mu precej za- meri. Ali piše papež o takih krilih morda radi "nagih kolen lepih žensk", kako dela to g. Molek? Smelo lahko trdim, da piše papež, če mu izraz prija da so kratka krila "in perni- cium catholicae veritatis", ako kdo hoče izraz razumeti in prav umeti. Kratko krilo ne bo kake katoliške resnice spravilo v nevarnost, a lahko je v nevar- nost katoliški morali, in mora- le je enako catholica veritas. Beseda sama ni vse, treba je besedo umeti, zato je pa zopet treba malo — študiranja, g. Molek. Kadar dežuje, je mo- kro, tu je mokro, toraj je deže- valo. To je lahko resnica, lah- ko pa tudi laž.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA!

Odhod parnikov

Tu navajamo parnike in njih odhod iz New Yorka ter njih evropske pri- stanišče:

1. sept. — Paris — Havre
1. sept. — Hamburg — Hamburg
3. sept. — Ile de France — Havre

8. sept. — Columbus — Bremen
12. " — Aquitania — Cherbourg
15. " — Majestic — Cherbourg
19. " — Berengaria — Cherbourg
22. " — Paris — Havre
22. " — Deutschland — Hamburg
22. " — Saturnia — Trst
29. " — Ile de France — Havre
2. okt. — Pres. Wilson — Trst
6. " — Columbus — Bremen
6. " — Majestic — Cherbourg
6. " — Hamburg — Hamburg
10. " — Berengaria — Cherbourg
13. " — Paris — Havre

17. okt. — Mauretania — Cherbourg
20. " — Ile de France — Havre
24. " — Aquitania — Cherbourg
27. " — Deutschland — Hamburg
27. " — Majestic — Cherbourg
1. nov. — Columbus — Bremen
6. " — Paris — Havre
Poleg navedenih odide še mnogo drugih parnikov v tem času. Pisite po nov Vozni Red ter vse na- daljne informacije na

PRUDENTIAL BANK
(ZAKRAJŠEK & ČESAR)
455 West 42nd Street
New York City.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Casi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odla- šajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zava- rujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D' Arcy poslojše, 2. nadstropje — št. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odpri: od 8. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoldne.

BUDWEISER je beseda, ki se sliši od milijonov zado- voljnih odjemalcev.

ANHEUSER-BUSCH, ST. LOUIS

Budweiser Malt Syrup dodaje hranilno vred- nost živežem. Dobi se pri vseh groceristih v vseh krajih.

Budweiser Malt Syrup

HOP FLAVORED OR PLAIN

WESTERN SALES CORPORATION

Distributors

1525 Newberry Ave.

Phone Canal 7051

Chicago, Illinois